

REPUBLIKA HRVATSKA

DRŽAVNI ZAVOD ZA NORMIZACIJU
I MJERITELJSTVO

KLASA: UP/I-960-03/96-04/69
URBROJ: 558-03/1-96-2
Zagreb, 31. listopada 1996.

Na temelju članka 202. Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91) i članka 24. Zakona o mjeriteljskoj djelatnosti ("Narodne novine", br. 11/94) na zahtjev tvrtke "riz-odašiljači, d.d.", donosi se

RJEŠENJE
o tipnom odobrenju mjerila

1. Odobrava se tip mjerila:

- Vrsta mjerila: Sinkroni uklopni sat
- Tvornička oznaka mjerila: UKS95
- Proizvođač mjerila: riz-odašiljači, d.d.
- Mjesto i država: Zagreb, Hrvatska.
- Službena oznaka tipa mjerila: HR H-1-1001

2. Mjerila iz točke 1. ovog rješenja mogu se podnositi na ovjeravanje.

3. Sastavni dio ovog rješenja je prilog u kojem su dane značajke mjerila, uvjeti i ograničenja primjene mjerila te način ovjeravanja i žigosanja mjerila.
Prilog se sastoji od 5 stranica.

OBRAZLOŽENJE

Tvrtka "riz-odašiljači, d.d." podnijela je 05. srpnja 1996 godine zahtjev za odobrenje tipa mjerila iz točke 1. izreke ovog rješenja. Tipnim ispitivanjem mjerila utvrđeno je da mjerilo udovoljava mjeriteljskim zahtjevima propisanim Pravilnikom o mjeriteljskim zahtjevima za uklopne satove za upravljanje tarifom i potrošnjom.

Na temelju rečenog odlučeno je kao u izreci.

Upravna pristojba naplaćena je prema tarifnom broju 1. i 2. Zakona o upravnim pristojbama ("Narodne novine", br. 8/96) u iznosu od 20 kn i 50 kn od podnositelja zahtjeva i poništena.

Rješenje se smije umnožavati bez unošenja izmjena. Izvodi ili izmjene mogu se izvesti samo uz posebno odobrenje Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo.

1. TEHNIČKI OPIS UKLOPNOG SATA TIPA UKS95

Uklopni sat tipa UKS95 je elektronski uklopni sat namjenjen programiranom vremenskom upravljanju tarifama i pokazivačem najveće vrijednosti srednje snage kod brojila električne energije, prema rasporedu u toku dana kao i prema danu u tjednu.

Namjena uklopnog sata ovisi ovisi o konfiguraciji sata koja se namješta preko standardne serijske veze RS 232C. U tu svrhu urađen je programski paket za jednostavno i brzo programiranje/reprogramiranje preko PC računala. Namještanje svih parametara te programiranje uređaja može se također obaviti i pomoću tipki i pripadne programske sheme na samom uređaju.

Izvedba uklopnog sata s upravljanjem pokazivačem najveće vrijednosti srednje snage ima podešeno vrijeme integracije srednje snage od 15 minuta, pri čemu je vrijeme isključenja podešeno na 1% ukupnog programiranog vremena integracije.

Elektronski uklopni sat tipa UKS95 je sinkroni uklopni sat kojem vremensku bazu daje mrežna učestalost 50 Hz. Time je uklopnom satu u normalnim radnim uslovima osigurana točnost pokazivanja bolja od 1 min./god., uz pretpostavku da učestalost napajanja zadržava u prosjeku nazivnu vrijednost. U beznaponskom stanju uklopnom satu osigurava vremensku bazu pomoćni kvarcni oscilator kojega napaja zlatni kondenzator čiji je kapacitet vrlo postojan i zahtjeva minimalno održavanje. Time je uklopnom satu osigurana pogonska pričuva od najmanje 250 sati.

Prikaz realnog vremena i ostalih podataka je na tekućem kristalnom displeju (LCD), a realno vrijeme periodički se korigira ugrađenim softverskim satom koji je sinkroniziran na mrežu napajanja 50 Hz čime je postignuta vrlo visoka točnost i pouzdanost rada uklopnog sata.

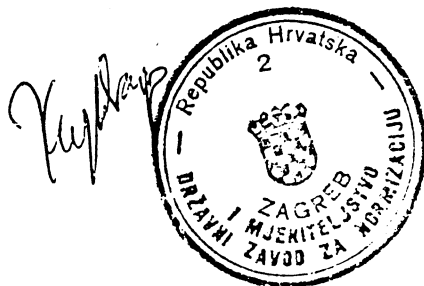
Upravljanje tarifama električnog brojila i pokazivača najveće vrijednosti srednje snage obavljaju jedan do tri preklopnika, koji periodički obavljaju preklapanje unaprijed zadanog programa.

Kučište uklopnog sata sastoji se od osnovne ploče, priključnice, poklopca uklopnog sata i poklopca priključnice. Osnovna ploča, priključnica i poklopac priključnice izrađeni su od neprozirne a poklopac uklopnog sata od prozirne termoplastične mase. Poklopci uklopnog sata i poklopci priključnice mogu se odvojeno plombirati s po jednom plombom na vijku s gornje strane poklopca uklopnog sata, odnosno poklopcu priključnice.

2. TEHNIČKI PODACI UKLOPNOG SATA TIPA UKS95

Nazivni napon napajanja	100 ili 230 V
Nazivna učestalost napajanja	50 Hz
Nazivni isklopni napon	250 V
Nazivna isklopna struja	10 A uz $\cos \phi = 0,4$ za C1, C2 i C3 ili 25 A uz $\cos \phi = 1$ za C1, C2 i C3 1 A uz $\cos \phi = 0,5$ za prekidač pokazivača najv. vrijedn. srednje snage
Pričuvno napajanje	zlatni kondenzator
Pogonska pričuva	250 sati
Vremenska baza	mrežna učestalost 50 Hz
Klimatski uvjeti	za normalan rad od -10°C do $+45^{\circ}\text{C}$ granični uvjeti za rad od -20°C do $+55^{\circ}\text{C}$ za skladištenje od -25°C do $+70^{\circ}\text{C}$
Zaštita kućišta od ulaska prašine i vlage	IP 51

3. DOPUNSKE OZNAKE UZ OSNOVNI TIP UKS95

Uklopnom satu osnovnog tipa UKS95 dodaju se slijedeće dopunske oznake:

UKS95-a

a(6. mjesto): S1-1 - uklopni sat s jednim prekidačem
S1-2 - " " " dva prekidača
S1-3 - " " " tri prekidača

4. CRTEŽI I SLIKE ZA IDENTIFIKACIJU UKLOPNOG SATA TIP A UKS95

Crtež/Slika	Sadržaj crteža/slike
Slika 1	Izgled uklopnog sata tipa UKS 95
Slika 2	Električna shema uklopnog sata
Slika 3	Nacrt uklopnog sata s naznačenim izmjerama
Slika 4	Izgled natpisne pločice uklopnog sata tipa UKS95-S1-2

5. DOPUŠTENE GRANICE POGREŠAKA

Pri ispitivanju uklopnog sata uz referencijske uvjete iz članaka 16. i 17. Pravilnika o mjeriteljskim zahtjevima za uklopne satove za upravljanje tarifom i potrošnjom, točnost uklopnog sata treba udovoljiti uvjetima iz članka 12. stavak 2.

Suprij

6. NATPISI I OZNAKE

Natpisi i oznake (kao i način označavanja nazivnog napona i struje) na uklopnom satu moraju biti u skladu s člankom 22. Pravilnika o mjeriteljskim zahtjevima za uklopne satove za upravljanje tarifom i potrošnjom. Natpisi i oznake moraju biti na vidljivom mjestu takvi da u normalnim uvjetima ostaju trajni i čitljivi.

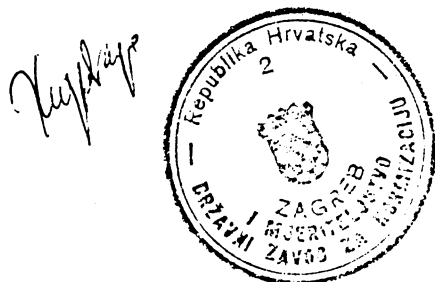
Natpisi i oznake trebaju biti na hrvatskom jeziku.

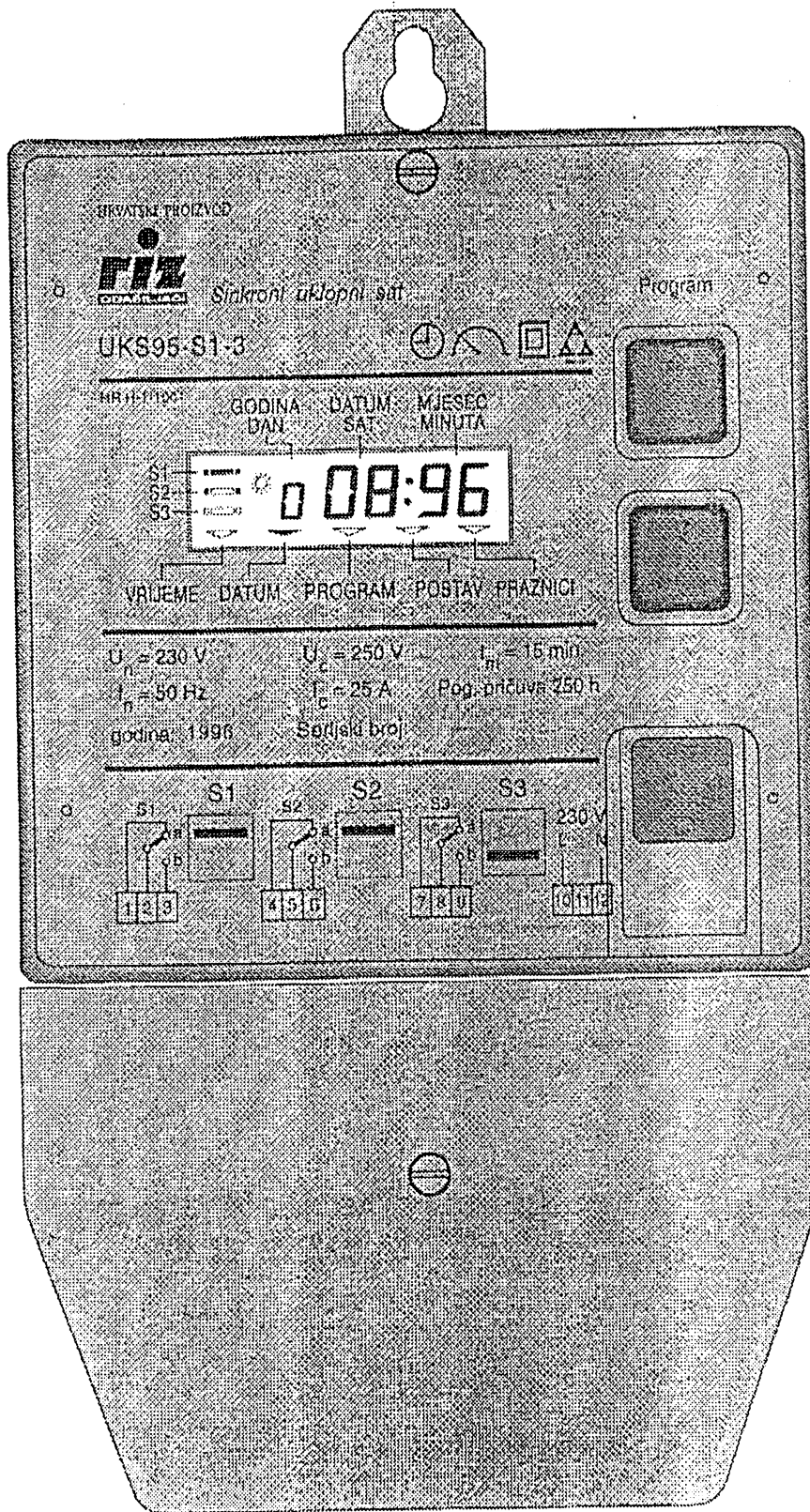
7. OVJERAVANJE I ŽIGOSANJE UKLOPNOG SATA

Ovjeravanje uklopnog sata provodi se godišnjim ovjernim žigom u obliku naljepnice koja se stavlja na natpisnu pločicu uklopnog sata (ispod poklopca uklopnog sata).

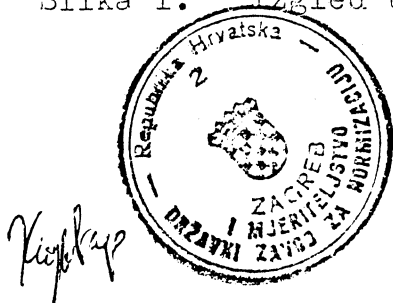
Žigosanje olovnih ili kositrenih plombi, kojima se osiguravaju vijci na kućištu uklopnog sata od neovlaštenih zahvata kojima bi se mogla mijenjati mjerna svojstva uklopnog sata, obavljaju djelatnici distribucije električne energije žigom distribucije prilikom ugradnje uklopnog sata.

Ovjerno razdoblje je 12 (dvanaest) godina za uklopne satove za upravljanje tarifama kod brojila električne energije, a 6 (šest) godina za uklopne satove koji upravljaju pokazivačima najveće vrijednosti srednje snage i tarifama kod brojila električne energije.

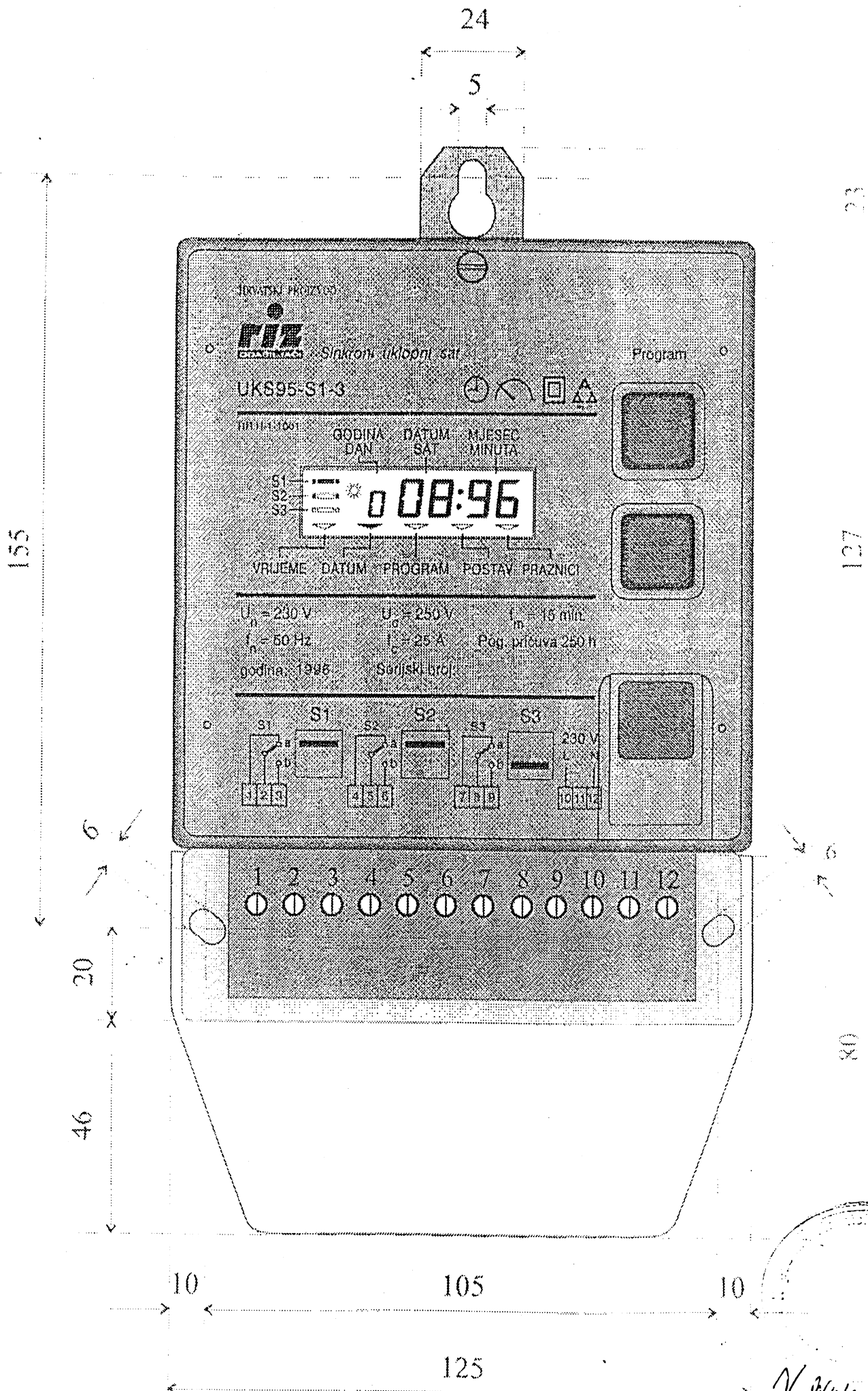

Slika 1. Izgled uklopnog sata tipa UKS95

Slika 3. Šcrt uklopnog sata s naznačeni izvojerama

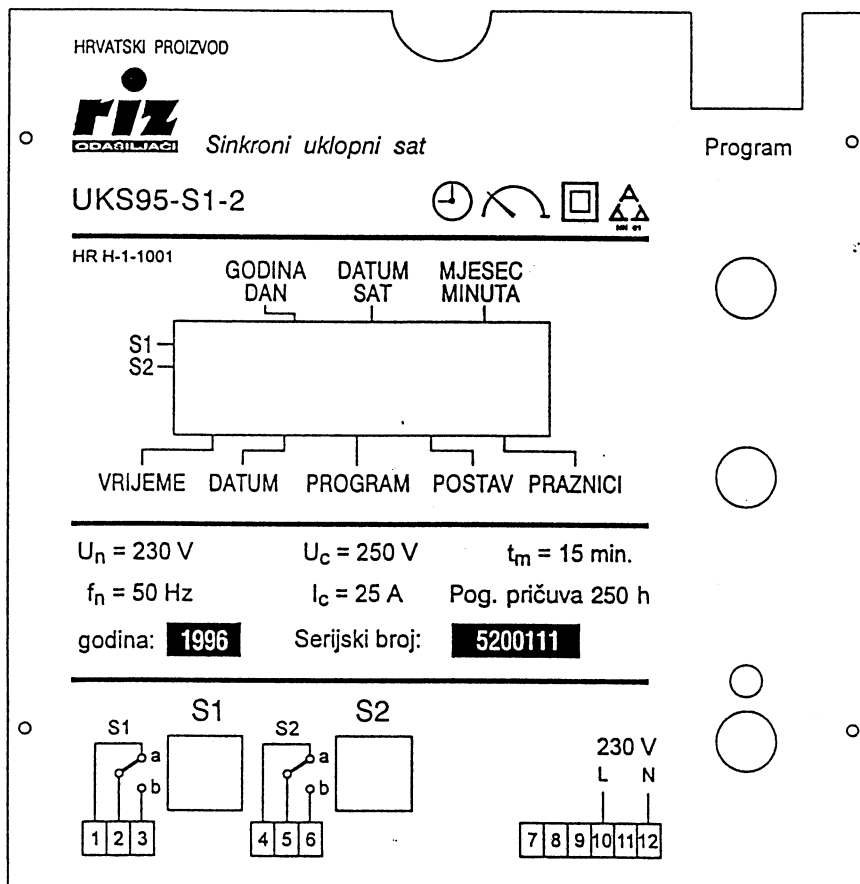
V. Križić

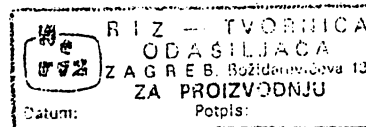
A

B

C

Slika 4. Izgled natpisne pločice uklopnog sata tipa UKS95-S1-2

29-10-1996

Mjerilo: 1:1	Kopija	Datum: 18.09.1996.	Naziv: UKLOPNI SAT - UKS 95 PLOCICA NATPISNA UKS 95 - 2R
		Konst. GRADISKI	
		Crtao GRADISKI	
		Kontr. MATIC	
		Odobr. RUZIC	
		RIZ- ODASILJACI d.d.	Broj dokum.: 8 200141 201
St.i.	Izmjena	Datum	Ime
			Int. ozn.: UKS2SKOMP.CDR
			Zamj. za:
			List: 1 1 L